

วรรณคดีวันนี้ "มหาเวสสันดรชาดก"

นำเสนอเมื่อ : 19 ก.ย. 2551

มหาเวสสันดรชาดก เรื่องย่อทั้งหมด

*****

1. กัณฑ์ทศพร

เริ่มตั้งแต่พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วเสด็จไปเทศนาโปรดพระเจ้าพิมพิสารต่อจากนั้นเสด็จไปโปรดพุทธบิดาและพระประยูรญาติที่กรุงกบิลพัสดุ์เกิดฝนโอบกษรพรพรหม พระสงคสาวกกราบทูลอาราธนาให้ทรงแสดง เรื่องมหาเวสสันดรชาดก เริ่มตั้งแต่เมื่อปีที่ 98 นับแต่ปัจจุบันพระนางผุสดีซึ่งจะทรงเป็นพระมารดาของพระเวสสันดร ทรงอธิษฐานขอเป็นมารดาของผู้มีใจบุญจบลงตอนพระนางได้รับพร 10 ประการจากพระอินทร์ อาณิสย์ของ

ผู้บูชากัณฑ์นี้คือ ผู้นั้นจะได้รับทรัพย์สมบัติตั้งปรารถนา ถ้าเป็นสตรีจะได้สามีที่เป็นที่ชอบเนื้อใจเจริญใจ บุษจะได้อภรรยาเป็นที่ต้องประสงค์อีกเช่นเดียวกันจะได้บุตรหญิงชายเป็นคนวานอนสอนนงาย มีรูปร่างท่งดงาม มีความประพฤติดีกริยาเรียบร้อย

2. กัณฑ์หิมพานต์

พระเวสสันดร ทรงเป็นพระราชโอรสของพระเจ้าสัญชัยกับพระนางผุสดี แห่งแควนสีวีราชฐ์ประสูติที่ตรอกพอกคา เมื่อพระเวสสันดรได้รับเวนราชสมบัติจากพระบิดา ได้พระราชทานช้างปัจจัยนาเคนทรแก่กษัตริย์แควนกลิงคราชฐ์ ประชาชนไม่พอใจพระเวสสันดร จึงถูกพระราชบิดาเนรเทศไปอยู่ป่าหิมพานต์ อาณิสย์ของผู้บูชากัณฑ์นี้คือยอมได้สิ่งที่ปรารถนาทุกประการ ครั้นตายแล้ว ได้บังเกิดในสุคติโลกสวรรค์เสวยสมบัติ อันมโหฬาร มีบริวารแวดล้อมบำรุงบำเรออยู่เป็นนิตยจตุติจากสวรรค์แล้วจะลงมาเกิด ในตระกูลชาติติยะมหาศาล

หรือตระกูลพราหมณ์มหาศาลอันบริบูรณ์ด้วยทรัพย์ศฤงคารบริวารมาก
มายานานาประการจะประมาณมิได้
ประกอบด้วยการสบายใจทุกอิริยาบถ

3. กัณฑ์ทานกัณฑ์

ก่อนเสด็จไปอยู่ป่า พระเวสสันดรได้พระราชทานสัตสดก

มหาทาน คือ ช้าง ม้า รถ ทาสชาย ทาสหญิง โคนม และ นางสนม
อย่างละ

700 อานิสงค์ของผู้บูชากัณฑ์นี้คือ

จะบริบูรณ์ด้วยแก้วแหวนเงินทองทาสทาสี และสัตว์ 2 เท่า 4 เท่า
ครั้นตายแล้วจะได้ไปเกิดในฉกาพจรสวรรค์

มีนางเทพอัปสรแวดล้อมมากมายเสวยสุขในปราสาทแล้วด้วยแก้ว 7
ประการ

4. กัณฑ์ทศพรเวสสัน

พระเวสสันดรทรงพระนางมัทรีและพระชาลี (โอรส)

พระกัณหา

(ธิดา) เสด็จจาก เมืองผ่านแคว้น เจตราชฎูร์

จนเสด็จถึงเขาวงกตในป่าหิมพานต์อานิสงค์ของผู้บูชากัณฑ์นี้คือ
จะได้รับความสุขทั้งโลกนี้และโลกหน้าจะได้เป็นบรมกษัตริย์ในชมพูทวี
ป เป็นผู้ ทรงปรีชาเฉลียวฉลาดสามารถปราบอริราชศัตรูให้ย่อยยับไป

5. กัณฑ์ชูชก

ชูชกพราหมณ์

ขอทานได้นางอมิตตาบุตรสาวของเพื่อนเป็นภรรยานางใช้ให้
ชูชกไปของสองกุมาร

ชูชกเดินทางไปสืบข่าวในแคว้นสีวีราชฎูร์
สามารถหลบหลีกการทำร้ายของชาวเมือง

พบพราหมณ์เจตบุตรหลวงพราหมณ์เจตบุตรให้บอกทางไปยังเขาวงกต

อานิสงค์ของผู้บูชากัณฑ์นี้คือ

จะได้บังเกิดในตระกูลกษัตริย์ ประกอบด้วยสมบัติอันงดงามกว่า

คนทั้งหลาย

จะเจรจาปราศรัยก็ไพเราะเสนาะโสต

แม่จะใดสามิภรรยาและบุตรธิดาก็ ล้วนแต่มีรูปทรงงดงามสอนง่าย

กัณฑ์จุลพน

ชูชกเดินทางผ่านป่าตามเส้นทางที่เจตบุตรแนะนำจนถึงที่อยู่ของอัจฉุตฤษี
อานิสงคของ ผู้บุชากัณฑ์นี้คือ

แม่จะบังเกิดในปรภพใด ๆ จะเป็นผู้สมบุรณ์ด้วยสมบัติบริวารจะมีอุทยาน
อันดารดาษด้วยไมหอมตรลบไป

แล้วจะมีสระโบกขรณีอันเต็มไปด้วยประทุมชาติ

ครั้นตายไปแล้วก็ได้เสวยทิพยสมบัติในโลกหน้าสืบต่อไป

7 กัณฑ์มหานพ

ชูชกหลงอัจฉุตฤษี
ให้บอกทางผ่านป่าไม้ใหญ่ไปยังที่ประทับของ

พระเวสสันดร อานิสงคของ ผู้บุชากัณฑ์นี้คือ

จะเสวยสมบัติใดในดาวดึงส์เทวโลกนั้นแล้ว

จะได้ลงมาเกิดเป็นกษัตริย์มหาศาล มีทรัพย์ศฤงคารบริวารมากมี

อุทยานและสระโบกขรณีที่เป็น

ประพาสเป็นผู้บริบูรณ์ด้วยด้วยศักดานุภาพเฟื่องฟูไปทั่วชมพูทวีป

อีกทั้งจักได้เสวยอาหารทิพย์เป็นนิตยนิรันดร

8 กัณฑ์กุมาร

ชูชกทูลขอสองกุมาร
ทูลขอสองกุมารเฉพาะพระพักตร์พระเวสสันดร

แล้วพาออกเดินอานิสงคของ ผู้บุชากัณฑ์นี้คือ

ยอมประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา

ครั้นตายไปแล้วได้เกิดในฉกามาพจรสวรรค์
ในสมัยที่พระศรีอาริยามेतไตรมาอุบัติก็จะได้พบศาสนาของพระองค์
จะได้ถือปฏิบัติในตระกูลกษัตริย์ ตลอดจนได้สดับรับฟัง

พระสังฆกรรมเทศนาของพระองค์
แล้วบรรลุประอรุหันทผลูพร้อมด้วยปฏิสัมภิทาทั้ง 4
ด้วยบุญราศีที่ได้อบรมไว้
9 ภัณฑมัทรี

พระนางมัทรีเสด็จกลับจากหาผลไม้ในป่าออกติดตามสองกุมารตลอดทั้ง
คืนจนถึงทรงสัญญ์(สลบ
)

เฉพาพระพักตร์พระเวสสันดรเมื่อทรงฟื้นแล้วพระเวสสันดรตรัสเล่าคว
ามจริงเกี่ยวกับสองพระกุมาร

พระนางทรงอนุโมทนาด้วยอานิสงค์ของผู้บุชาก็ณที่นี้
คือเกิดในโลกหน้าจะเป็นผู้มั่งคั่งสมบูรณ์ด้วยทรัพย์สมบัติ
เป็นผู้มีอายุยืนยาว ทั้งประกอบด้วยรูปโฉมงดงามกว่าคนทั้งหลาย
จะไปในที่ใดก็จะมีแต่ความสุขทุกแห่งหน

10 ภัณฑสักกบรณ

พระอินทร์พระเกรงว่าจะมีผู้มาขอพระนางมัทรี
จึงแปลงเป็นพราหมณชรา
มาทูลขอพระนางมัทรีแล้วฝากไว้กับพระเวสสันดร
อานิสงค์ของผู้บุชาก็ณที่นี้
คือจะเป็นผู้ที่เจริญด้วยลาภยศตลอดจนจตุรพิธพรทั้ง 4 คือ อายุ
วรรณะ สุขะ พละ ตลอดกาล

1 ภัณฑมหाराช

ชูชกเดินทางเข้าไปแคว้นสีวีราชฎร์

พระสัจยชัยทรงไถ่สองกุมารซุกได้รับพระราชทานงานเลี้ยงและ
ถึงแก่กรรมด้วยกินอาหารมากเกินไปจนอานิสงส์ของผู้บุชากัณท์นี้ คือจะได้มนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ
และนิพพานสมบัติเมื่อเกิดเป็นมนุษย์จะได้เป็นพระราชามาจากโลกมนุษย์ไป
ก็จะไปเสวยทิพย์สมบัติในฉกามาพจรสวรรค์ มีนางเทพอัปสรเป็นบริวาร
ครั้นบารมีแก่กล้าก็จะได้นิพพานสมบัติอันตัดเสียซึ่งชาติ

ชรา พยารณ พ้นจากโอฆะทั้งสามมีกาโมฆะ เป็นต้น 1 2 กัณฑ์ กษัตริย์

กษัตริย์แคว้นถลิงราชย์ทรงคืบข้างปัจจันนาเคนทร์
พระเจ้ากรุงสญชัย พระนางผุสดี พระชาลี พระกัณหา
เสด็จไปทูลเชิญพระเวสสันดร
พระนางมัทรีกลับพระนคร
เมื่อกษัตริย์ทั้งหกพระองค์ทรงพบกันก็ทรงวิสัญญี
ต่อมาผู้เฒ่าชราพรชตกจึงทรงพินชี้ อานิสงส์ของผู้บุชากัณท์นี้คือ
จะได้เป็นผู้ที่เจริญด้วยพร 4 ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ
ทุกๆชาติแล

1 3 กัณฑ์ นครกัณฑ์

กษัตริย์หกพระองค์เสด็จกลับพระนคร
พระเวสสันดรได้ครองราชย์ดังเดิม บานเมืองสมบูรณพูนสุข อานิสงส์ของผู้บุชากัณท์นี้คือ
จะได้เป็นผู้บริบูรณ์ด้วยวงศาคณาญาติ ขาหาสชาย-หญิง ธิดา สามี หรือบิดามารดา
เป็นต้น อยู่พร้อมหน้ากันด้วยความผาสุกปราศจากตรคาพาธทั้งปวงจะทำการใด ๆ ก็พร้อมเพียงกันยังการงานนั้นๆ
ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี